

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. november 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 23 (Alm. del) af 25. oktober 2019 stillet efter ønske fra (MFU) Anne Honoré Østergaard (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for konsekvenserne i forhold til beskæftigelse, offentlige finanser og velstand (BNP), i forhold til de tænkte scenarier, hvor hhv. 5, 10 eller 20 pct. af arbejdstiden reduceres på årsbasis for forældre i familier med børn, der passes i daginstitution eller anden offentlig pasning (dvs. børn i 0 til 6-års-alderen), som følge af pasningsproblemer? Redegørelsen bedes underbygget med den viden der er om forældres produktivitet, beskæftigelse m.m. på arbejdsmarkedet.

Svar

Finansministeriet er ikke bekendt med, at pasningsproblemer skulle kunne godtgøre de skitserede, hypotetiske scenarier for virkninger på arbejdstiden.

Men givet de tænkte scenarier for reduktion i forældrenes arbejdsomfang samt viden om den registrerede arbejdstid for forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud¹ kan der opgøres et skøn for virkning på beskæftigelse, offentlige finanser og velstand af de skitserede scenarier.

Der er i alt ca. 456.000 forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud. Af disse er ca. 386.000 beskæftigede.

Gennemsnitlig set arbejder beskæftigede forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud 1.347 timer årligt, hvilket svarer til ca. 70 pct. af arbejdstiden for en fuldtidsansat. De 386.000 forældre har således et arbejdsomfang, der svarer til ca. 319.000 fuldtidspersoner, *jf. tabel 1*.

Det samlede antal arbejdstimer for alle forældre dækker over en række forskelle, når der opdeles på køn og familieforhold. Den gennemsnitlige arbejdstid for enlige forældre med 0-6-årige børn i dagtilbud er mindre end den gennemsnitlige arbejdstid for forældre i par, og for både enlige og forældre i par er den gennemsnitlige arbejdstid højere for mændene end for kvinderne.

¹ Med dagtilbud forstås alle former for offentligt støttet børnepasning.

Tabel 1**Opgørelse af den registrerede arbejdstid for forældre med 0-6-årige børn indskrevet i dagtilbud, 2017**

	Personer	Beskæftigede	Gns. antal arbejdstimer pr. beskæftiget	Samlet antal timer omregnet til fuldtidspersoner
	1.000 personer	1.000 personer	Timer årligt	1.000 personer
<i>Enlige</i>				
Enlige, mænd	3	3	1.072	2
Enlige, kvinder	35	23	899	16
Enlige, i alt	38	26	914	18
<i>Par</i>				
Mænd i par	207	187	1.564	168
Kvinder i par	211	173	1.212	133
Par i alt	417	360	1.387	301
<i>Alle forældre</i>				
Alle mænd	210	190	1.556	170
Alle kvinder	245	196	1.168	149
Alle forældre, i alt	456	386	1.347	319

Anm.: Personerne er opgjort som beskæftigede såfremt, der er registreret arbejdstimer som beskæftiget lønmodtager. Forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud er opgjort via daginstitutionsregistret.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

På baggrund af den opgjorte registrerede arbejdstid for forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud, kan beskæftigelsesvirkningen af en reduktion i arbejdstiden på hhv. 5 pct., 10 pct. og 20 pct. opgøres relativt simpelt – om end det for parfamilierne vil være relevant at overveje, hvordan reduktionen skal fortolkes.

Idet der i spørgsmålet er spurgt til en reduktion i arbejdstiden som følge af pasningsproblemer, er der for forældre i par forudsat, at arbejdstiden kun reduceres, hvis den ene forælder ikke i forvejen er hjemmegående. For øvrige par er det antaget, at familiens samlede reduktion i arbejdstid er ligeligt fordelt. Det lægges yderligere til grund, at arbejdstiden ikke reduceres med mere end, hvad der skal til, for den ene eventuelt kommer ned på 0 timer.

Endelig er det forudsat, at forældrenes arbejdstidsreduktion ikke påvirkes af antallet af børn indskrevet i daginstitution, men alene af hvorvidt familien har børn indskrevet i daginstitution.

Med det udgangspunkt vil en reduktion i arbejdstiden på 5 pct. for forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud resultere i et fald i arbejdsudbuddet og dermed beskæftigelsen, svarende til ca. 14.000 fuldtidspersoner, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Arbejdsudbuds- og velstandstab samt umiddelbart provenutab ved hypotetiske scenarier for reduktion i arbejdstid for forældre til 0-6-årige børn indskrevet i dagtilbud

	5 pct. reduktion i arbejdstiden	10 pct. reduktion i arbejdstiden	20 pct. reduktion i arbejdstiden
Reduktion i arbejdsudbud, 1.000 fuldtidspersoner	14	29	56
Velstandstab (BNP), mia. kr. (2020-niveau)	15	30	60
Svækkelse af den offentlige saldo, mia. kr. (2020-niveau)	4,4	8,6	16,7
<i>heraf indkomstskat</i>	3,3	6,6	12,9
<i>heraf forbrugsafgifter</i>	0,9	1,8	3,6
<i>heraf egenbetaling</i>	0,1	0,2	0,2

Anm.: Opgjort med udgangspunkt i befolkningsoplysninger for året 2017 fremskrevet til 2020.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

Velstandstabet for en reduktion i arbejdstiden på 5 pct. for forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud kan skønnes til ca. 15 mia. kr.

Den offentlige saldo skønnes svækket med ca. 4,4 mia. kr., hvis forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud reducerer deres arbejdstid med 5 pct. Af dette umiddelbare provenutab kommer den største virkning fra et samlet tab i indkomstskat på ca. 3,3 mia. kr. som følge af den lavere lønindkomst. Hertil kommer et provenutab fra forbrugsafgifter på ca. 0,9 mia. kr. som følge af lavere disponible indkomster og dermed lavere forbrug.

Endelig kan den lavere indkomst give anledning til lavere egenbetaling for dagtilbudsbenyttelse som følge af øget økonomisk fripladstilskud og øget søskenderabat. De øgede tilskud til dagtilbudsbenyttelse resulterer i en negativ virkning på de offentlige finanser på i størrelsesorden 0,1 mia. kr. ved en reduktion i arbejdstiden på 5 pct.

Der er til opgørelsen af virkningen på egenbetalingen beregningsteknisk forudsat, at forældre til børn i dagtilbud, der i udgangspunktet har fuld egenbetaling, ikke bliver berrettiget til økonomisk friplads som følge af arbejdstidsreduktionen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister